

D. van Hattem en G. N. Spaarkogel / Het verwijderen van waterlot

Bosbouwpraktijkschool resp. Staatsbosbeheer

De vorming van waterlot op de stam is een euvel, dat veel afbreuk kan doen aan de kwaliteit van het hout. Men zal in de eerste plaats moeten trachten de ontwikkeling van waterloten te beperken. Mocht ondanks alle voorzorgsmaatregelen toch waterlot worden gevormd - wat helaas dikwijls het geval zal zijn - dan moet het tijdig worden verwijderd.

De ontwikkeling van waterlot kan worden beperkt door:

- 1e. zo weinig mogelijk in de kroon te snoeien;
- 2e. in de zomer te snoeien;
- 3e. te voorkomen dat waterlot uitgroeit tot flinke takken, daar ook door het wegnemen van deze takken de ontwikkeling van nieuwe waterloten weer zal worden bevorderd.

In dit verband willen we de lezers nog graag eens verwijzen naar het artikel „Het snoeien van populieren” door Ir. H. A. van der Meiden, in het mei-nummer van 1964.

Snoeigereedschap voor het verwijderen van waterlot.

De snoeischaar en de handsnoeizaag zijn goede gereedschappen voor het verwijderen van waterlot van de stammen van jonge bomen, tot een hoogte van ongeveer 2 m.

Wordt op de stammen van wat oudere bomen op grotere hoogte dan 2 m waterlot gevormd, dan zal met een gereedschap moeten worden gewerkt dat op een stok kan worden gemonteerd. Men kan dan van een snoeizaag of een snoeibeitel gebruik maken, die op buizen van lichtmetaal kunnen worden gemonteerd.

Een groot aantal van deze gereedschappen is beschreven in het artikel „Snoeimethoden en snoeigereedschap” in het augustusnummer van 1964.

Om uw keuze wat te vergemakkelijken willen we uw aandacht vragen voor een speciale snoeibeitel voor het verwijderen van waterlot.

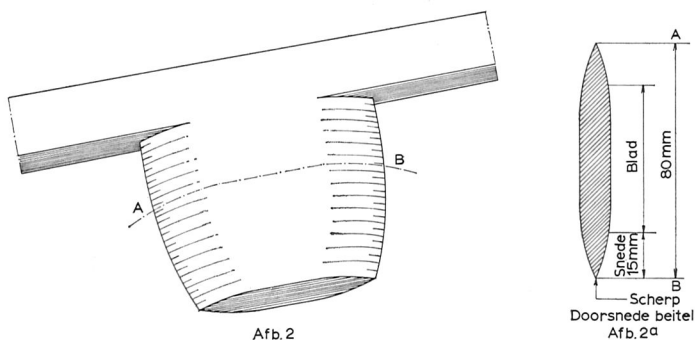
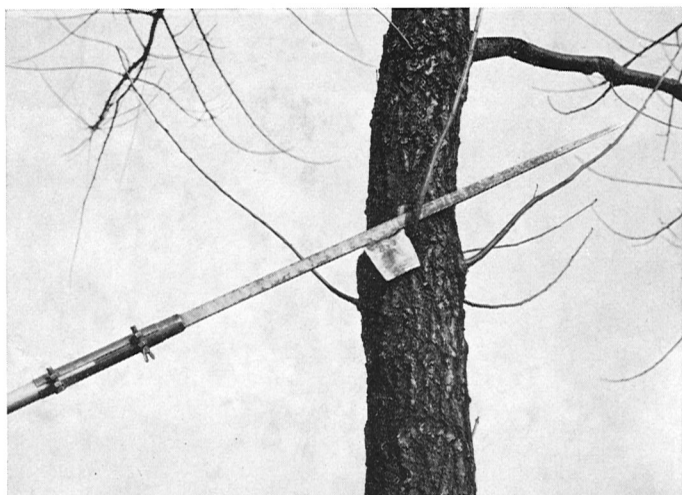
De waterlot-snoeibeitel „Waldmeister”.

Deze snoeibeitel (afb. 1) is in Duitsland ontworpen. Het is in feite een geleidestang, waaraan in het midden een beitel is bevestigd. Hij kan met behulp van een dul aan een buis van lichtmetaal worden bevestigd.¹⁾

Het is erg eenvoudig om met de Waldmeister trefzeker te werken, zonder daarbij de bast te beschadigen. Men legt de

¹⁾ De „Waldmeister” kan bij de Koninklijke Nederlandsche Heide- maatschappij, Afd. R.A.B. te Arnhem, worden besteld.

Afb. 1. „Waldmeister”-snoeibeitel.

geleidestang in de oksel van de tak (afb. 1) en met een stotende of trekkende beweging kan het waterlot gemakkelijk en dicht bij de stam worden verwijderd. We geven de voorkeur aan een stotende beweging. Een trekkende beweging mag alleen worden toegepast als men er *absoluut* zeker van is dat de buis niet van de beitel kan worden los getrokken, want dan zou een gevaarlijke situatie ontstaan. En bij een bevestiging door middel van een dul - en een andere methode is niet mogelijk - kan men er bij een trekkende beweging niet absoluut zeker van zijn dat de buis, beitel en dul onverbrekkelijk met elkaar verbonden blijven.

De beitel moet zo scherp zijn als een scheermes, dan alleen zal men met weinig inspanning een goed resultaat kunnen bereiken.

De snede van de beitel is gewelfd geslepen (afb. 2 en 2a). De welving van de snede kan tijdens het slijpen op een natte zandsteen in stand worden gehouden door de snede in horizontale richting voor- en achterwaarts over de steen te bewegen (afb. 3). De slijpsteen veroorzaakt groeven op de snede, waardoor ook het scherp gekarteld is. Het is beslist nodig deze groeven door wetten te verwijderen; eerst met een wat grovere wetsteen en daarna polijsten met een wetsteen met een fijne korrel. Er zijn overigens wetstenen met een grove en een fijne kant.

De beitel zal tijdens het gebruik niet spoedig bot worden en kan door regelmatig wetten langdurig scherp worden gehouden. Als u deze nuttige wenken opvolgt, wordt het verwijderen van waterlot kinderspel.

De Waldmeister kan overigens ook voor ander snoeiwerk, waarbij niet al te dikke takken moeten worden weggenomen, worden gebruikt.

